

## Posudek oponenta na diplomovou práci

Název diplomové práce: **Závazná stanoviska v rámci ochrany složek životního prostředí**

Diplomant (autor): Radek Svoboda

Vedoucí: doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.

Oponent: JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.

### I.

#### *K tématu (předmětu) práce:*

Téma i zpracování užitečně i vcelku zdařile prolíná (obecný) obor správního práva se (zvláštním) oborem práva životního prostředí. Autorovi do tématu významně zasáhl nový model jednotného environmentálního stanoviska (dále též jen „JES“), zavedený s účinností od 1.1.2024 zákonem č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku (dále též jen „ZJES“), a souvisejícím zákonem č. 149/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku.

#### *K systematice práce:*

Práce má necelých 56 stran čistého textu. Má logickou strukturu. Je rozdělena do dvou hlavních částí. V 1. části, nazvané „Závazná stanoviska“ se autor zabývá třemi obecnými aspekty závazných stanovisek, a to pojmem a hmotně-právní podstatou, dotčenými orgány a procesní stránkou vydávání závazných stanovisek. V 2. části, nazvané „Závazná stanoviska v právu životního prostředí, zejména s důrazem na závazná stanoviska v jednotlivých složkových zákonech“, pak přechází ke zvláštní problematice a vlastnímu jádru práce. V této části autor pojednává nejprve o „dezintegrováných“ závazných stanoviscích v jednotlivých složkových zákonech a poté o dvou formách „integrujících“ závazných stanovisek, a to o závazném stanovisku EIA a jednotném environmentální stanovisku.

#### *K obsahu práce:*

##### *Obecně:*

V práci postrádám vymezení něčeho, co by se podobalo „výzkumným otázkám“. Nejde mi v tomto smyslu o pokus o „vědu“ za každou cenu. Ale o vytčení nějakých (jakýchkoli) problémů, na které nenajdeme odpověď v textu zákona, komentářích i dosavadní judikatuře a jejichž řešení je vlastním smyslem psaní dlouhých prací, jako je právě diplomová práce.

V 1. části práce je autor analytičtější, byť s využitím judikatury a literatury. V 2. části je spíše popisnější.

Myslím, že autor mohl (i měl) v obsahu práce zareagovat hlouběji a samostatněji na významnou koncepční změnu v podobě JESu. Myslím, že měl lépe zdůraznit a vysvětlit

budoucí „dvoukolejnost“ modelu závazných stanovisek „v rámci ochrany složek životního prostředí“, v němž se pro jednu skupinu záměrů („neprivilegovaných“ záměrů) bude i nadále vydávat mnohost různých závazných stanovisek podle různých složkových zákonů, zatímco pro druhou skupinu záměrů („privilegovaných“ záměrů), vymezených v § 2 zákona ZJES, se bude vydávat v zásadě již jen jeden JES, který zahrne v zásadě všechna dosavadní „složková“ závazná stanoviska. Především by bylo bývalo přínosné, pokud by autor v práci rozvedl, pro které záměry se bude i nadále uplatňovat model mnohosti různých složkových závazných stanovisek. A dále, pokud by se zamyslel nad tím, zda má tento model do budoucna smysl, resp. jaké výhody a nevýhody má nový model „integrace“ závazných stanovisek, a naopak jaké výhody a nevýhody má starý model „dezintegrace“ závazných stanovisek. To by mělo originální, přidanou hodnotu.

Celkově je ale práce poctivým pojednáním o vymezeném tématu. A rozhodně nelze říci, že je popisná ani že postrádá smysluplné analytické pasáže.

*Konkrétně:*

Ke str. 10: Autor se správně věnuje archaickým zákonným úpravám, podle kterých správní orgán vydává rozhodnutí „v součinnosti“ nebo „po dohodě“ s jiným (dotčeným) orgánem. Neodpovídá však na otázku, která se nabízí a kterou zjevně i on sám dává „na stůl“, a sice, zda jde z materiálního hlediska o závazné stanovisko ve smyslu § 149 správního řádu, anebo ne. Jak to tedy je?

Ke str. 12: Myslím, že tato věta je ze strany teoretické nedorozumění a již na první pohled nedává smysl: „*je třeba podotknout, že podmiňující akty ani finální akty nejsou typickými správními akty, jelikož postrádají některé znaky správního aktu*“. Jak podmiňující, tak finální akty (samozřejmě) jsou správními akty. Konec konců, co jiného by pak pod pojem „*správního aktu*“ spadalo? Na jedné straně: závazné stanovisko jako podmiňující akt nabývá vnější závaznosti na základě právní moci, resp. účinnosti (vykonatelnosti) finálního aktu. A na druhé straně: to, že finální akt je z obsahového hlediska projevem vůle dvou či více orgánů, vůbec neznamená, že nejde či nemůže jít o správní akt, neboť z hlediska naplnění pojmových znaků správního aktu to není významné.

Ke str. 15: Institut řešení „*rozporů*“ mj. mezi správním orgánem a dotčenými orgány postupem podle § 136 odst. 6 správního řádu v zásadě nedopadá na případy, kdy dotčený orgán vydá k záměru nesouhlasné závazné stanovisko a správní orgán, který vede řízení, s tím nesouhlasí, popř. nechce nesouhlasné závazné stanovisko „*respektovat*“. Myslím, že je to autorovi jasné, nicméně tato věta je ve vysvětleném kontextu nepřesná: „*Pokud by správní orgán závazné stanovisko nerespektoval a došlo by k rozporům mezi finálním správním rozhodnutím a v něm subsumovaným závazným stanoviskem, řešily by se rozpory použitím § 136 odst. 6 správního řádu.*“

K oddílu 1.3.: Autor se ke škodě věci ve výkladu o řízení (procesu) o vydávání závazných stanovisek nezabývá otázkou, zda v tomto řízení mohou být kromě žadatele i jiné „*dotčené osoby*“ ve smyslu § 2 odst. 3 správního řádu, které mají (či mohou mít) nějaká procesní práva, např. práva vyplývající ze základních zásad podle § 4 správního řádu (zejména právo se vyjádřit) či právo nahlížet do správního spisu podle § 154 ve spojitosti s § 38 správního řádu.

Ke str. 26: Pojem „*neformální řízení*“ je protimluv. Pokud je proces vydání závazného stanoviska upraven v § 149 a § 154 a násl. správního řádu a pokud ho sám správní řád v § 149

odst. 3 označuje jako „řízení“, jde samozřejmě o formální řízení. Spíš bych mluvil o zjednodušením řízení.

*K formální stránce práce:*

Autor se vyjadřuje jasně a srozumitelně.

*K práci s prameny:*

Autor zpracoval reprezentativní okruh literatury i judikatury. Citace jsou podle mne správné.

*Shrnuji:*

Práce splňuje všechny požadavky stanovené pro diplomové práce. Prosím autora, aby se při obhajobě pokusil odpovědět na mé otázky a připomínky výše.

## II.

Předloženou práci **doporučuji k obhajobě** a - s výhradou průběhu obhajoby – ji předběžně navrhuji klasifikovat známkou „**velmi dobře**“.

V Praze dne 23.1.2024

JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.  
Katedra práva životního prostředí PF UK